

Prima Pagină > ... > Proceduri Judiciare > Cauze Civile > Care Este Instanța Competentă? > Portugal

Care este instanța competentă?

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugalia

1 Ar trebui să mă adresez unei instanțe de drept comun sau unei instanțe specializate (de exemplu unei instanțe cu competențe în materie de litigii de muncă)?

Regula generală în dreptul portughez este că instanțele districtuale (*tribunais de comarca*) sunt competente să pregătească și să soluționeze cauze care nu intră în competența altor instanțe. Instanțele districtuale au atât competență generală, cât și competență de specialitate (articolul 80 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#)).

Competența este împărțită între instanțe în funcție de obiect, valoare, ierarhie și teritoriu. (Articolele 37, 40, 41, 42 și 43 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#)).

Această chestiune este reglementată de următoarele acte legislative:

- [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013 \(Legea privind organizarea sistemului judiciar\)](#)
- [Decretul-lege nr. 49/2014 din 27 martie 2014 \(Norme aplicabile organizării și funcționării instanțelor\)](#)

2 În cazul în care instanțele de drept comun sunt competente în materie (respectiv acestea sunt instanțele care sunt responsabile de soluționarea unor astfel de cauze) cum pot ști cărei instanțe anume trebuie să mă adresez?

După cum s-a menționat mai sus, competența instanțelor districtuale este definită în mod implicit, și anume acestea sunt competente să pregătească și să soluționeze cauze care nu intră în competența altor instanțe. Instanțele districtuale sunt împărțite în completuri (*juízos*) de competență specializată și generală, precum și completuri locale (articolul 81 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#)).

Pentru a afla dacă trebuie să mergeți la completul civil local de competență generală sau la un complet central specializat, vă rugăm să consultați răspunsul la întrebarea 3 de mai jos.

De exemplu, ar trebui să vă adresați completului civil central pentru acțiuni în constatare în cadrul procedurii comune cu o valoare mai mare de 50 000 EUR (articolul 117 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#)).

2.1 Există o diferență între instanțele de drept comun „inferioare” și „superioare” (de exemplu instanțe districtuale considerate instanțe inferioare și instanțe regionale considerate instanțe superioare) și, dacă există, care este instanța competentă pentru soluționarea cauzei mele?

Da. Există o distincție între instanțele superioare și cele inferioare în ceea ce privește atacarea hotărârilor judecătorești. Ca regulă generală, Curtea Supremă de Justiție (*Supremo Tribunal de Justiça*) soluționează căile de atac a căror valoare depășește limita curților de apel (*tribunais da Relação*), iar curțile de apel soluționează cauze a căror valoare depășește limita instanțelor de prim grad de jurisdicție (*tribunais judiciais de primeira*

instanția) (articolul 42 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#)).

Limitele sunt prevăzute la articolul 44 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Pentru a stabili care instanță este competentă, este necesar să se aplice normele privind competența în funcție de obiect, valoare, ierarhie și teritoriu prevăzute de [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

2.2 Competența teritorială (instanța din orașul A sau din orașul B este instanța competentă în ceea ce privește cauza mea?)

Jurisdicția teritorială este reglementată de articolul 43 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Pentru a afla dacă instanța din orașul A sau din orașul B este competentă, trebuie să consultați anexele I, II și III la [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

2.2.1 Regula în materie de competență teritorială

Persoane fizice

Norma generală este prevăzută la articolul 80 din [Codul de procedură civilă](#) (*Código de Processo Civil*).

Persoane juridice și societăți

Norma generală este prevăzută la articolul 81 din [Codul de procedură civilă](#).

Pârâți multipli și cereri cumulate

Norma generală este prevăzută la articolul 82 din [Codul de procedură civilă](#).

Cauze în care una dintre părți este un judecător, un soț al unui judecător sau o anumită rudă a unui judecător

Norma generală este prevăzută la articolul 84 din [Codul de procedură civilă](#).

Soluționarea căilor de atac

Norma privind competența soluționării căilor de atac este prevăzută la articolul 83 din [Codul de procedură civilă](#).

2.2.2 Reglementări particulare

2.2.2.1 Când pot alege între instanța din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanța determinată prin aplicarea regulii de bază) și o altă instanță?

2.2.2.2 Când am obligația să aleg o instanță diferită de cea din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanță determinată prin aplicarea regulii de bază)?

Răspunsul comun la aceste întrebări este următorul.

Excepțiile de la normele generale menționate mai sus sunt prevăzute la articolele 70-79 din [Codul de procedură civilă](#).

Dispozițiile speciale în materie de executare sunt prevăzute la articolele 85-90 din [Codul de procedură civilă](#).

Dreptul muncii

Norma generală este prevăzută la articolul 13 din [Codul de procedură pentru dreptul muncii](#) (*Código de Processo do Trabalho*).

Insolvență

Se aplică norma prevăzută la articolul 7 din [Codul de insolvență și redresare corporativă](#) (*Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas*).

Inventariere

În ceea ce privește competența în procedurile de inventariere, consultați fișa informativă privind succesiunea.

Întreținerea adulților și a minorilor și reglementarea răspunderii părintești

Pentru competența în acțiunile în constatare referitoare la plățile de întreținere pentru adulți și minori, în executarea acestora și în acțiunile referitoare la reglementarea răspunderii părintești, a se vedea fișa informativă privind întreținerea.

2.2.2.3 Pot părțile însele să atribuie competență unei instanțe care altfel nu ar fi competentă?

Da. Competența convenită este prevăzută la articolul 95 din [Codul de procedură civilă](#).

3 În cazul în care o cauză este de competența unei instanțe specializate, cum pot afla cărei instanțe trebuie să mă adresez?

Jurisdicția fiecărei instanțe depinde de obiectul cauzei, după cum urmează:

Completuri civile centrale (*Juízos centrais cívéis*)

Jurisdicția completurilor civile centrale este prevăzută la articolul 117 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Completuri centrale pentru familie și minori (*Juízos centrais de família e menores*)

Jurisdicția completurilor pentru familie și minori este prevăzută la articolele 122-124 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Completuri centrale pentru dreptul muncii (*Juízos centrais do trabalho*)

Jurisdicția completurilor pentru dreptul muncii este prevăzută la articolul 126 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Completuri centrale pentru dreptul comercial (*Juízos centrais do trabalho*)

Jurisdicția completurilor pentru dreptul comercial este prevăzută la articolul 128 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Completuri centrale pentru punere în executare (*Juízos centrais de execução*)

Jurisdicția completurilor pentru punere în executare este prevăzută la articolul 129 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

INSTANȚE CU JURISDICȚIE EXTINSĂ

Tribunalul pentru Proprietate Intelectuală (*Tribunal da propriedade intelectual*)

Jurisdicția Tribunalului pentru Proprietate Intelectuală este prevăzută la articolul 111 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Tribunalul pentru Concurență, Reglementare și Supraveghere (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*)

Jurisdicția Tribunalului pentru Concurență, Reglementare și Supraveghere este prevăzută la articolul 112 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Tribunalul Maritim (*Tribunal marítimo*)

Jurisdicția Tribunalului Maritim este prevăzută la articolul 113 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

INSTANȚELE SUPERIOARE

Curțile de apel

Definiția, organizarea și funcționarea curților de apel este prevăzută la articolul 67 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Curtea Supremă de Justiție

Organizarea Curții Supreme de Justiție este prevăzută la articolul 47 din [Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013](#).

Legislația aplicabilă:

[Codul de procedură civilă](#)

[Legea nr. 62/2013 din 26 august 2013 \(Legea privind organizarea sistemului judiciar\)](#)

[Decretul-lege nr. 49/2014 din 27 martie 2014 \(Norme aplicabile organizării și funcționării instanțelor\)](#)

[Codul de procedură pentru dreptul muncii](#)

[Codul de insolvență și redresare corporativă](#)

Atenționare

Punctul de contact, instanțele și alte entități și autorități nu sunt obligate să respecte informațiile conținute în prezenta fișă informativă. Trebuie consultate și textele legale în vigoare și modificările ulterioare ale acestora.

■ Ultima actualizare: 05/02/2026

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.